

Ledarskap som främjar medarbetares lärande i det dagliga arbetet

Andreas Wallo

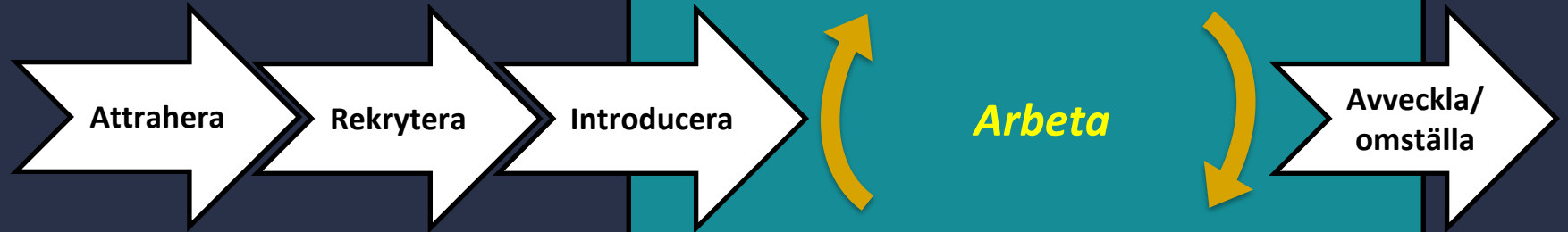
Daniel Lundqvist

Cathrine Reineholm

Per-Erik Ellström

li.u LINKÖPINGS
UNIVERSITET

Extern kontext:

- Den globala ekonomin
- Det politiska landskapet
- Akuta och smygande kriser
- Fackförbundens ställning
- Nationell kultur
- Arbetsrättslig lagstiftning

Intern kontext:

- Mål och strategier
- Policys
- Organisationskultur
- Teknologier och produktionskoncept
- Arbetsorganisation
- Ledarskap

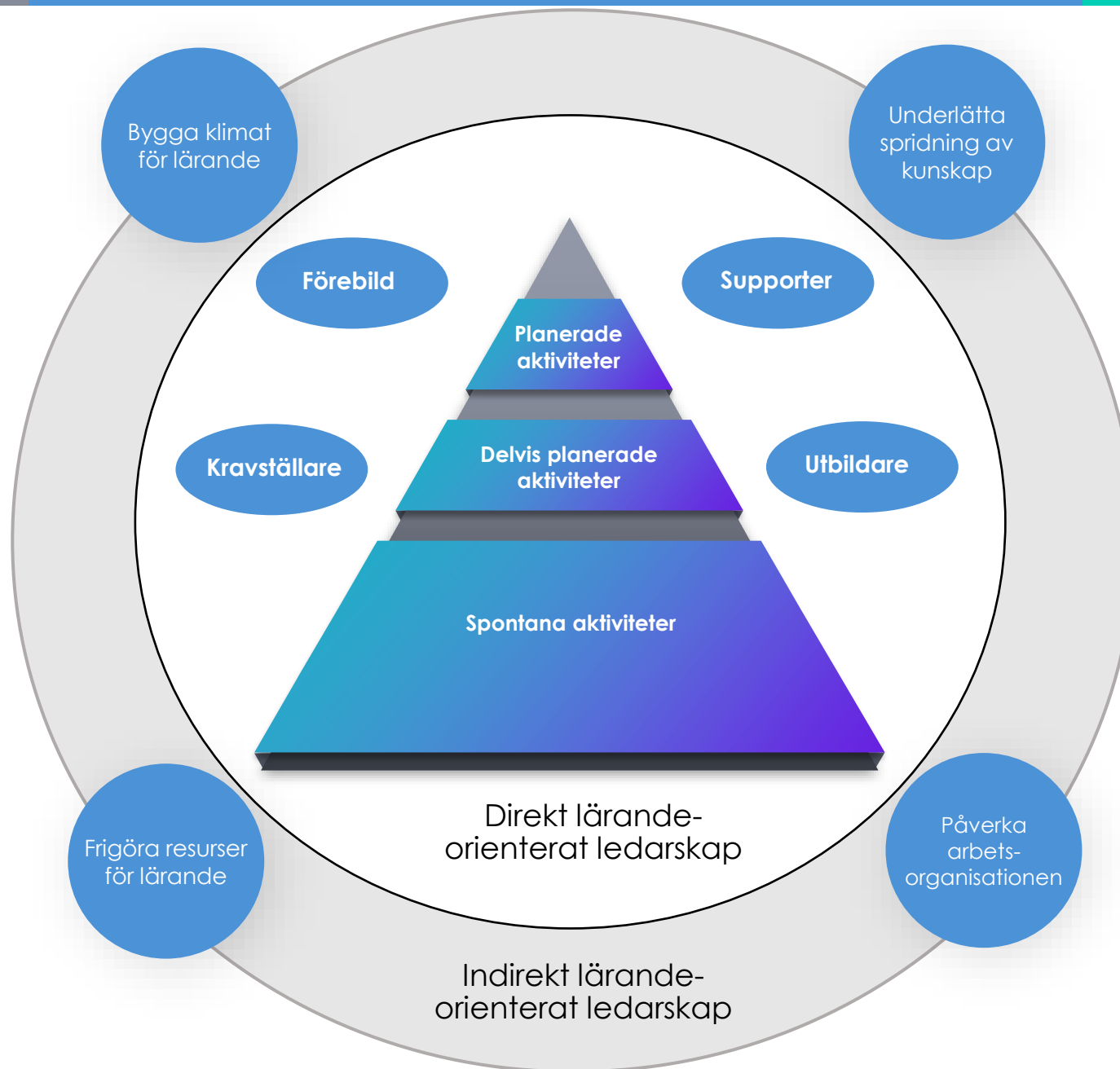
Varför är lärande viktigt?

För individen:

- Utveckling av kompetens
- Ökad anställningsbarhet
- Fler karriärmöjligheter
- Bättre hälsa och välbefinnande
- Ökad trivsel och benägenhet att stanna

För organisationen:

- Ökad produktivitet och kvalitet
- Minskade kostnader för ohälsa
- Större flexibilitet i bemanning
- Nya idéer för att utveckla verksamheten
- Mindre önskad rörlighet

Kontextuella faktorer som möjliggör eller hindrar, t.ex. förändringstryck, ny teknik, produktionssystem, arbetsorganisation, kontrollspann, resurser, stöd från högsta ledningen

Individuella faktorer som möjliggör eller hindrar, t.ex., medarbetarens "learning readiness", ledarens förståelse för lärande

Individuellt lärande:

- Varaktiga förändringar av en individs förmåga eller beteende. Anpassnings- eller utvecklingsinriktat lärande.

Gruppbaserat lärande

- Varaktiga förändringar av en grups förmåga eller beteende. Anpassnings- eller utvecklingsinriktat lärande.

Organisatoriskt lärande

- Varaktiga förändringar i en organisations strukturer, kulturer och processer, till följd av samspel mellan processer på olika nivåer där individers och arbetsgruppers lärande vinner erkännande av ledningen och byggs in likt ett organisatoriskt minne.

Aktiviteter

Planerade aktiviteter

T.ex. möjligheter till kurser/ utbildningar

Delvis planerade aktiviteter

T.ex. möjligheter att gå bredvid och observera mer erfarna kollegor

Spontana aktiviteter

T.ex. feedback (t.ex. på utfört arbete, beteenden, attityd), eller improviserad utbildning

Exempel på ledarbeteenden

Supporter

*T.ex. att uppmuntra och stötta
medarbetares lärande*

Utbildare

*T.ex. att lära ut och instruera, skapa
reflektion, ge feedback*

Kravställare

*T.ex. att utmana och konfrontera
medarbetare som inte lär sig*

Förebild

*T.ex. att visa intresse för eget och
andras lärande*

Indirekt ledarskap

Bygga klimat för lärande – vision och strategi för lärandet, tillåta misstag, öppen kommunikation kring utvecklingsfrågor

Påverka arbetsorganisationen – förändra organisatoriska strukturer som hindrar möjligheter till lärande, t.ex. orättvisa belöningsystem, silo-mentalitet

Frigöra resurser – budgetutrymme för formell kompetensutveckling, tillåta att tid från driften av verksamheten används för åt lärande

Underlätta spridning av kunskap - system och teknik som möjliggör spridning och institutionalisering av kunskaper i organisationen, t.ex. dokumentation, rutiner och processer för kunskapsdelning

1. Hur arbetar ni med att främja medarbetares lärande i det dagliga arbetet?
2. Använder ni integrerade strategier för kompetensutveckling?
3. Hur synliggör ni det informella lärandet?

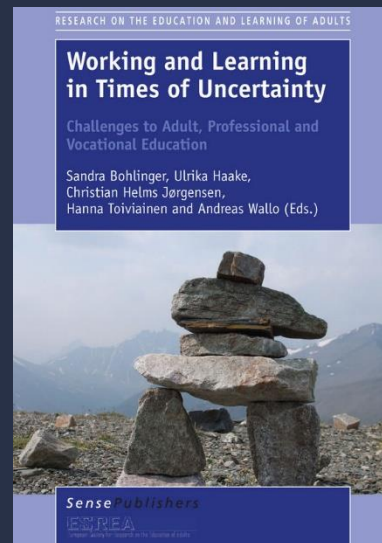

Ledarskap, chefers arbete

Lärande, kompetensförsörjning

Arbetsplatslärande

Lärande och Kompetens

Avsnitt 20: Andreas Wallo

– Skapa framgångsrikt
lärande i hälsosamma
organisationer

<https://open.spotify.com/episode/2eozxWJO9VHVezcoDPK67F>

Referenser och tips på forskning från HELIX

- Lundqvist, D., Wallo, A., Coetzer, A., & Kock, H. (2022). Leadership and Learning at Work: A Systematic Literature Review of Learning-oriented Leadership. *Journal of Leadership & Organizational Studies*, 154805182211339. <https://doi.org/10.1177/15480518221133970>
- Wallo & Lundqvist (2022). *Ledarskap som främjar medarbetares lärande i arbetet. En systematisk kunskapsöversikt om lärandeorienterat ledarskap*. HELIX Rapport 22:002.
- Wallo, A., Kock, H., Reineholm, C., & Ellström, P.-E. (2022). How do managers promote workplace learning? Learning-oriented leadership in daily work. *Journal of Workplace Learning*, 34(1), 58–73.
- Wallo, A., Martin, J., Ellström, P.-E., & Elg, M. (2022). Hur individer, grupper och organisationer lär. In M. Gudmundsson (Ed.), *Lärobok Pedagogiska grunder* (pp. 88–109). Försvarsmakten, FMLOG.
- Wallo, Kock, Lundqvist & Coetzer (2020). Understanding Factors That Enable and Inhibit Assessment of Outcomes of Competence Development. *Human Resource Development Review*, 19(4), 384–421.
- Wallo, Kock & Lundqvist (2019). *Utvärdering och mätning av kompetensutveckling och lärande i organisationer: En kunskapsöversikt*. HELIX Working papers 19:001. Linköpings universitet.
- Coetzer, Wallo & Kock (2019). The owner-manager's role as a facilitator of informal learning in small businesses. *Human Resource Development International*, 22(5), 420–452.
- Ellström & Ellström (2018). Two modes of learning-oriented leadership: a study of first-line managers. *Journal of Workplace Learning*, 30(7), 545-561.
- Wallo (2017). Learning-oriented leadership: Managers as facilitators of human resource development in daily work. *International Journal of Human Resource Development: Practice, Policy & Research*, 2(1), 21–34.
- Coetzer, Kock & Wallo (2017). Distinctive characteristics of small businesses as sites for informal learning. *Human Resource Development Review*, 16(2), 111-134.
- Wallo & Ellström (2016). Ledarskap för lärande och utveckling. I: M. Jarl, & E. Nihlfors. (Red.). *Ledarskap, utveckling, lärande: Grundbok för rektorer och förskolechefer*. Natur och kultur.
- Wallo, Ellström & Kock (2013). Leadership as a balancing act between performance-and development-orientation: A study of managers' and co-workers' understanding of leadership in an industrial organisation. *Leadership & Organization Development Journal*, 34(3), 222-237.
- Wallo, A. (2008). *The leader as a facilitator of learning at work. A study of learning-oriented leadership in two industrial firms* [Doctoral dissertation]. Linköping University.

Tack

Andreas Wallo

www.liu.se/medarbetare/andwa12

www.ep.liu.se/publist/Default.aspx?userid=andwa12

www.liu.se/helix

<https://www.researchgate.net/profile/Andreas-Wallo>

<https://www.linkedin.com/in/andreas-wallo-3b98232/>

HELIX Competence Centre